

22.11.2012

OM 193/43/2012

Sisäasiainministeriö

Kirjeenne 29.10.2012

SM054:00/2012

POLIISIN HALLINNOSTA ANNETUN LAIN MUUTTAMINEN

Sisäasiainministeriö on pyytänyt oikeusministeriöltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi poliisin hallinnosta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Oikeusministeriö esittää lausuntonaan seuraavan.

Kielelliset oikeudet

Esitysluonnoksen vaikutuksia koskevassa jaksossa on tarkasteltu ehdotusten kielellisiä vaikutuksia henkilöstöön. Oikeusministeriö pitää tarpeellisenä, että myös ehdotuksen kielellisiä vaikutuksia poliisin asiakkaisiin tarkasteltaisiin ehdotuksessa. Uudistusta täytäntöönpannassa tulee huolehtia kielellisten oikeuksien toteutumisesta.

Esityksen perustelujen mukaan osa lakkautettavien yksikielisten poliisilaitosten toimialueista kuuluisi jatkossa kaksikielisten poliisilaitosten toimialueisiin. Poliisihallinnon vakituiseen virkaan nimitetty voidaan siirtää vuonna 2014 toimintansa aloittavan uuden poliisilaitoksen palvelukseen kielitaitoa koskevien kelpoisuusvaatimusten muuttumisesta huolimatta. Tällainen siirtymäsäännös vaikuttaa kohtuulliselta.

Oikeusministeriö kiinnittää kuitenkin yleisesti huomiota kielilain ja julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain sääntelyyn. Viranomaisen on huolehdittava siitä, että sen henkilöstöllä on riittävä kielitaito viranomaisen tehtävien hoitamiseksi. Näin ollen henkilöstön kielitaitovaatimuksia koskevista erivapauksista huolimatta viranomaisen on käytännössä huolehdittava siitä, että kielilain mukaiset velvollisuudet täytetään.

Lain täytäntöönpanon edellyttämät toimet

Voimaantulo- ja siirtymäsäännöksissä ehdotetaan säädettävän, että ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin. Tällaisia säännöksiä on aiemmin vakiintuneesti otettu lakiin. Kuitenkin lain täytäntöönpanon edellyttämät toimet ovat viranomaisen velvollisuus, jolloin toimiin ryhtyminen ei edellytä erillistä valtuutusta, vaikka osaan

J:\LAVOYHTEINEN\LAUSUNTO\2012\sm2211.lew(poliisihallinto).doc

toimista joudutaan käytännön pakosta ryhtymään ennen lain voimaantuloa. Erityisten täytäntöönpanoa koskevien valtuutusten ottamista lakiin voidaan näin pitää tarpeettomana, ja niistä on perusteltua luopua. Jos jossakin tapauksessa on tarpeen ryhtyä täytäntöönpanotoimeen, jota ei voida pitää tavanomaisena, siitä on perusteltua säätää nimenomaisesti. Hallituksen esityksen perusteluissa tulee kuitenkin kaikissa tapauksissa riittävällä tavalla kertoa, minkälaisia ennakollisia toimia lain täytäntöönpano edellyttää. Nyt ehdotettujen lakien jatkovalmistelussa tulisi vielä harkita täytäntöönpanotoimia koskevien säännösten tarpeellisuutta.

Poliisilain muuttaminen

Esitysluonnokseen sisältyy ehdotus poliisilain 5 luvun 10 §:n muuttamista. Ehdotuksen perusteluissa (s. 20-21) olisi selvyiden vuoksi hyvä mainita siitä, että kysymyksessä on vuoden 2014 alussa voimaan tulevan uuden poliisilain (872/2011) 5 luvun 10 §:n muuttaminen.

Ylijohtaja

Pekka Nurmi

Lainsäädäntöneuvos

Liisa Vanhala